

ŠEDÝ, NEBO BAREVNÝ?

Léto zas uteklo rychle a chmurné počasí přineslo podzim o něco dříve. Já podzim nemám ráda, přijde mi šedý a ponurý. Na druhou stranu znám plno lidí, pro něž je to oblíbený čas, prý nejhezčí část roku. Argumentují, že je to krásně barevné období, kdy se listy stromů zbarví všemi možnými odstíny žluté, oranžové, červené až do hněda; je to čas vína a dozrávání ovoce... Možná je tento odlišný názor způsoben tím, kde se ten či onen člověk

pohybuje a žije. Já jsem odjakživa vyrůstala ve velkoměstě, na sídlišti. Můj pohled z okna tvořila jiná sídlišť, budova kotelny, chodníky, silnice, protihlukové zdi, schody k mostku přes silnici... Zkrátka byla jsem vždy obklopena povětšinou nezakrytým betonem. A tak když nastal podzim, dny se krátily a obloha byla spíše zatažená, bylo vše ještě šedší a pochmurnější než jindy. Naštěstí přišla doba zateplování budov a někoho napadlo, že by se nakonec mohly panelové domy omítnout barevně a že by ve městech mohlo přibýt zeleně. Tento trend přišel jak jinak než ze zahraničí.

A ve stejnou dobu, kdy se u nás začalo s těmito proměnami a beton v podobě socialistických památníků, soch a hřišť byl pomalu odstraňován z veřejného prostřanství, začaly k nám pronikat z časopisů informace a fotografie realizací z probarveného betonu. Přitom je to tak prosté – do betonu stačí přidat barevný pigment a voilá: máme vizuálně úplně jiný materiál. Pokud navíc takovému betonu vtiskneme nějakou konkrétní texturu, pak jistě můžeme běžného smrtelníka – nebetonáře – zmást natolik, že bude váhat, o jaký materiál jde, neboť v povědomí veřejnosti je beton stále šedou a těžkopádnou hmotou.

Od doby, kdy před asi 70 lety v USA přišli s nápadem beton obarvit, se mnoho nezměnilo. Stále jsou nejčastěji používanými pigmenty „podzimní barvy“, tedy železité pigmenty v odstínech žluté, červené, hnědé a černé. Trochu se změnila forma pigmentů, v rámci zjednodušení dávkování se přešlo od granulátu přes práškové pigmenty až k pastovitým emulzím. Je možné volit i barvu kameniva ve směsi, což má však smysl jen tehdy, pokud bude povrch vymývaný nebo bude broušen až na zrno. V tomto ohledu jsou nyní velkou novinkou svítící fosforescenční kamínky, které lze do směsi přidat, a tak když v noci zhasnete světla, bude vám beton na cestě svítit.

Velký potenciál ovšem vidím v bílém cementu. Běžný cement je šedý a je velmi obtížné jej obarvit pigmenty. I při použití maxi-

málních dávek pigmentů budou výsledné barevné tóny vždy jaksi tlumené a zašedlé. Naopak s bílým cementem je to jako malovat na bílý papír, barvy jsou plnější a zářivější. Nakonec i samotná bílá barva betonu působí velice luxusně a čistě. Zajímavé je také, že není bílá jako bílá a bílé cementy od různých výrobců mají i rozdílnou bělost. Škoda jen, že bílý cement se v České republice nevyrobí a je nutné jej dovážet.

Obecně si však myslím, že možnosti barevných betonů mohou být velice zajímavým nástrojem pro odvážné architekty, kteří rádi experimentují. Již sám běžný šedý pohledový beton je ve výsledku překvapením, které vyloupnete z bednění, a pokud ještě navíc užijete pigmentovaný beton, zaručeně vždy vás čeká originální výsledek, který nelze kopírovat.

Použití nezakrytého, a navíc barevného betonu je výzva a jsem ráda, že i u nás existují architekti a investoři, kteří se takových výzev nebojí, a že tak vznikají unikátní díla, jako je např. červené divadlo v Plzni nebo interiéry nově vznikající administrativní budovy Paláce Národní v Praze.

V poslední době vyrábíme velmi často barevný beton pro drobné realizace opěrných stěn, chodníků, teras či vnitřních schodišť odvážným majitelům rodinných domů, a proto doufám, že v budoucnu přibude využití barevných betonů i u veřejných staveb.

Proč by navíc barevný beton vedle estetické funkce nemohl plnit i roli čistě praktickou? Nedávno mne např. při řešení zpevněné plochy okolo tenisového hřiště napadlo navrhnout investovi, zda nechce místo běžného betonu použít beton probarvený v odstínu antuky. Vždyť by to mohl být velice výhodný počín z hlediska úklidu a údržby. Proč tedy nevymýtí hanlivé označení „šedí velkoměsta“ a nemít chodníky zelené, silnice hnědé a domy barevné? Nakonec i šedé vlasy máme ve zvyku barvit.

Ing. Kristýna Vinklerová
TBG Metrostav, s. r. o.

Obr. 1 Palác Národní v Praze: a) barevný vodopád v 1. NP (černý, hnědý, cihlový a bílý pigment), b) schodiště (stupně schodů s černým pigmentem a stěny z betonu s bílým cementem)

